

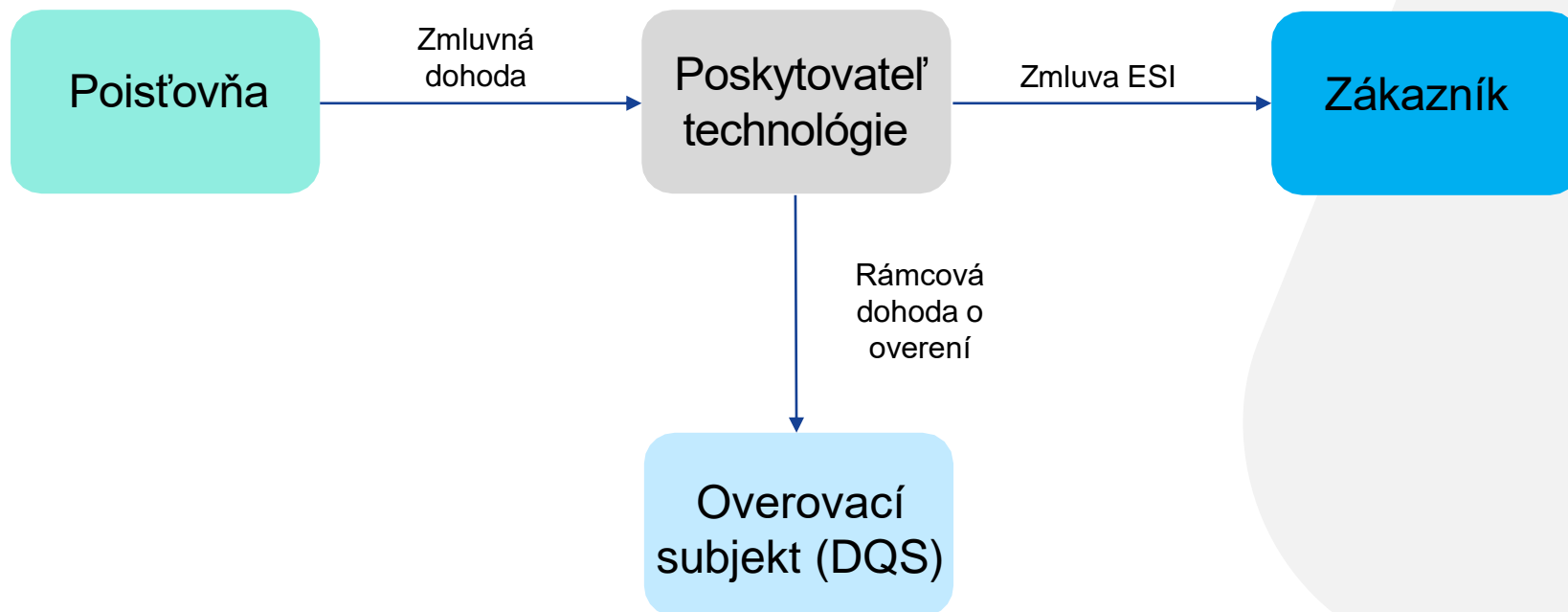

POISTENIE ÚSPOR ENERGIE - ESI

Peter Rendek | 2.10.2024

Zmluvné vzťahy

CIEĽ OVERENIA

- **Nezávislé externé overenie** na prekonanie vnímaného rizika projektov energetickej efektívnosti. Dôveryhodný overovací orgán posudzuje schopnosť projektu dosiahnuť sľúbené úspory energie, overuje inštaláciu (potvrdením, že prisľúbené úspory energie sú konzistentné a dosiahnuté) a že meranie a vykazovanie sú v súlade s metodikou.
- **Overenie úspor energie (ES)**, ktoré vyjadruje spotrebu energie konkrétneho zariadenia v porovnaní s definovanou východiskovou hodnotou a prevádzkovými faktormi.
- 2 overovacie fázy
  - 1) Overenie dodávateľa technológie a zariadení.
  - 2) Overenie projektu, kde sú overené zariadenia inštalované.
- Dostupnosť rozhodcovského procesu na zabezpečenie nezávislosti požiadaviek na úspory energie a kompenzácie (v prípade potreby).

OVEROVACIE KROKY

Overenie projektu

Požadované poskytovateľom technológie založené na konkrétnom projekte

---

Zahŕňa overenie licencií poskytovateľa technológie na predaj a inštaláciu zariadenia

Zahŕňa overenie návrhu projektu (PPV) (úspory po dodatočnej montáži vs. pred dodatočnou montážou)

Zahŕňa overenie inštalácie (PIV) (kompletnosť inštalácie zariadenia a inštalácie záznamníka údajov)

Zahŕňa overenie ročných úspor za prvý rok (PAV)

Rozhodcovský proces

Na žiadosť ktorejkoľvek strany po prvom roku overenia až do ukončenia zmluvy

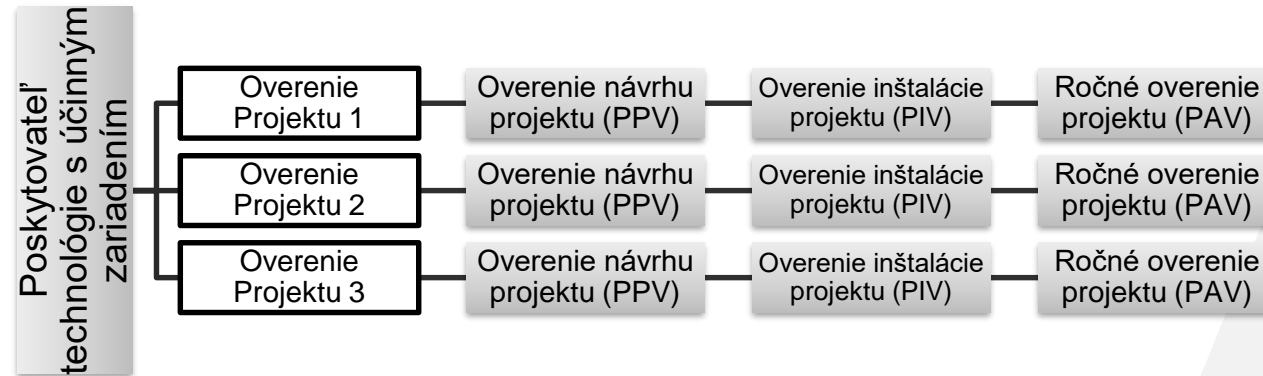

Založený na jasnom spúšťacom mechanizme

Zahŕňa podrobné preskúmanie prípadu súvisiaceho projektu na základe informácií poskytnutých oboma stranami

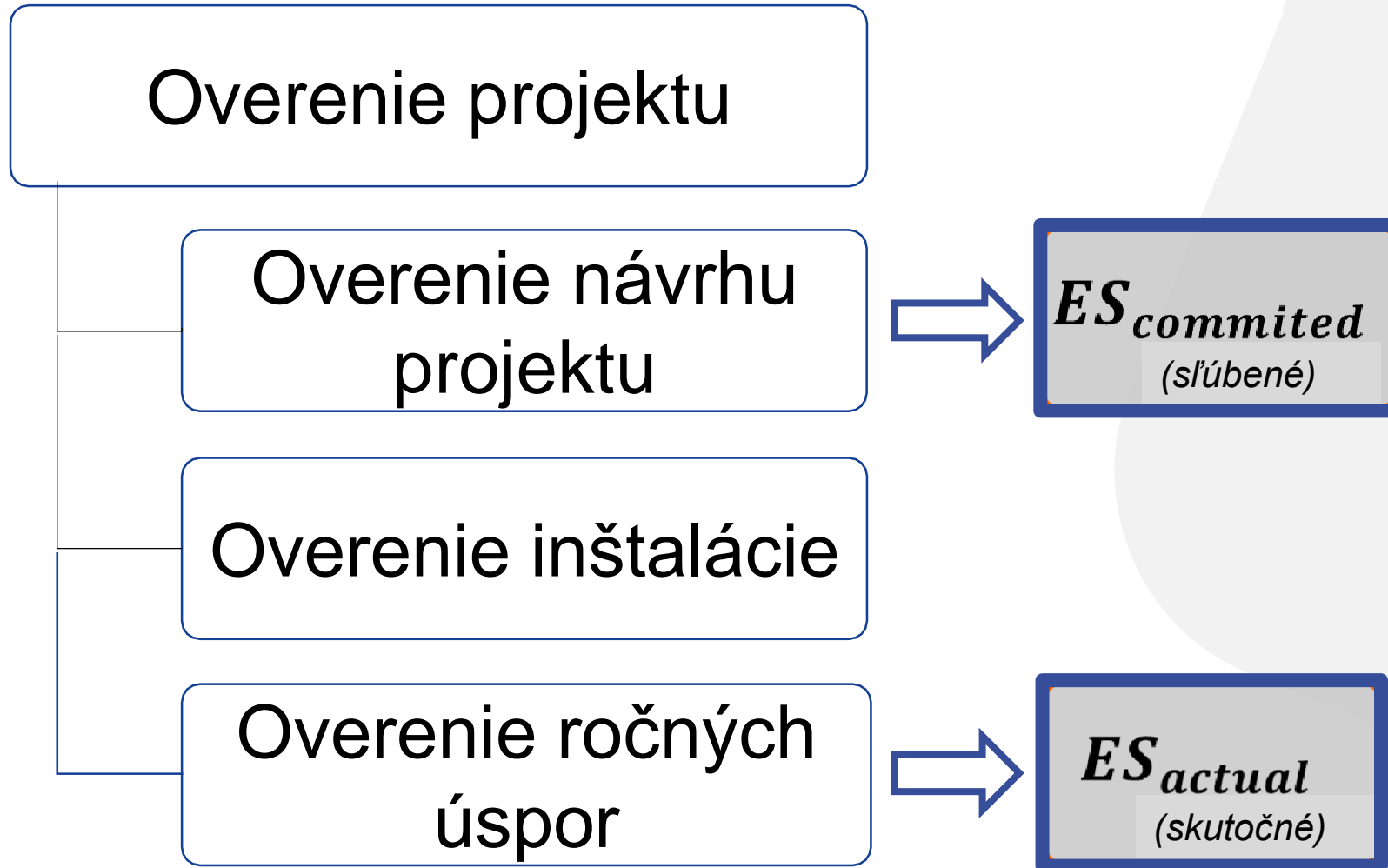
Zahŕňa rozhodnutie VE na základe získaných informácií a vykonanej argumentácie oboch strán

OVERENIE PROJEKTU

1. Overenie návrhu projektu (PPV): Toto overenie je zamerané na overenie hodnoty sľúbených úspor energie ($ES_{\text{Sľúbené}}$) založenej na situácii konkrétneho projektu, vypočítanej poskytovateľom technológie.
2. Overenie inštalácie projektu (PIV): Overenie, či zariadenie bolo nainštalované správne a je pripravené na prevádzku. Okrem toho návšteva lokality zahŕňa vizuálnu kontrolu povinného záznamníka údajov.
3. Overenie ročných úspor projektu (PAV): Tento overovací proces je zameraný na definovanie skutočných úspor energie ($ES_{\text{Skutočné}}$) po prvom roku s cieľom porovnať skutočné úspory so sľúbenými úsporami ($ES_{\text{Sľúbené}}$) na základe rovnakých prevádzkových faktorov aké boli definované.

FÁZY OVERENIA: OVERENIE PROJEKTU

OVERENIE NÁVRHU PROJEKTU (PPV)

DQS je zabezpečený dodávateľom technológie

- Projektová dokumentácia vrátane údajov o zariadení:
    - Pred výmenou (**br**)
    - Po výmene (**ar**)
  - Správa o meraní pomocou modelu ESI.
  - Výpočet $ES_{Sľúbené}$ pomocou overenia ESI, metodika merania a vykazovania.
  - Po overení $ES_{Sľúbené}$, kritériá aktivácie z VE sú splnené, aby boli pripravené na aktiváciu zmluvy ESI.
- Počet jednotiek, technické údaje, prevádzkové faktory*
- **DQS overí prijatú dokumentáciu a pripraví správu s výsledkami overenia. Po overení $ES_{Sľúbené}$, kritériá aktivácie z VE sú splnené, aby boli pripravené na aktiváciu zmluvy ESI.**

OVERENIE NÁVRHU PROJEKTU (PPV)

ES_{slúbené}

- Táto hodnota je vypočítaná na základe aktuálnych údajov zariadenia rovnako ako nominálnych údajov navrhovaného zariadenia.
- Táto hodnota môže byť definovaná už pred inštaláciou.

$$ES_{committed}(\%) = \left(\frac{I_{br} - I_{ar}}{I_{br}} \right) * 100$$

Vysvetlenie skratiek:

I_{br}: Index pred inštaláciou pre návrh overenia. Založený na:

- Merania na mieste pre starú inštaláciu (kW, kWh...)
- Prevádzkové faktory (počet jednotiek, hodiny používania, zaťaženie)

I_{ar}: Index po inštalácii pre návrh overenia. Založený na:

- Špecifikácie výrobcu pre nové zariadenie (kW, kWh, rpm, atď.)
- Prevádzkové faktory (počet jednotiek, hodiny používania, zaťaženie)

ES_{committed}: Odhadované úspory vrátane súčasných podmienok projektu a odhadovaných údajov z nominálnych podmienok nového zariadenia. Prevádzkové faktory pre obidve situácie (br/ar) budú vopred dohodnuté v zmluve.

OVERENIE INŠTALÁCIE (PIV)

Poskytovateľ technológie požiada o overenie inštalácie a predloží:

- Záverečnú projektovú dokumentáciu
- Technické údaje výrobcu dátového záznamníka
- Kalibračný certifikát dátového záznamníka

DQS vykoná návštevu miesta vrátane:

- Kontroly inštalovaných zariadení
- Overenia prevádzky zariadenia v čase auditu na mieste
- Kontroly inštalovaného dátového záznamníka
- Resetovania záznamníka údajov

➤ **DQS vydá správu o overení inštalácie vrátane fotodokumentácie.**

OVERENIE ROČNÝCH ÚSPOR (PAV)

Poskytovateľ technológie pošle:

- Údaje záznamníka údajov po jednom roku overenia inštalácie
- Kalibračný certifikát platný pre nasledujúci rok

DQS vypočíta skutočné úspory (ES_{skutočné}):

- extrapoláciou (odhadnutím) skutočných faktorov využitia a
- pridaním prevádzkových faktorov odsúhlasených v zmluve ESI

➤ **DQS vydá správu o overení ročných úspor, ktorá zahŕňa požadovanú finančnú kompenzáciu, ak je uplatňovaná**

OVERENIE ROČNÝCH ÚSPOR (PAV)

ES_{Skutočné}

- Táto hodnota je vypočítaná po prvom roku prevádzky na základe údajov poskytnutých inštalovaným záznamníkom údajov a prevádzkových faktorov podľa zmluvy ESI.
- Akýkoľvek výpočet potenciálnej finančnej kompenzácie bude založený na rozdieli v úsporách, ak budú záporné.

$$ES_{actual}(\%) = \left(\frac{I_{br} - I_{ar(year\ n)}}{I_{br}} \right) * 100$$

Vysvetlenie skratiek:

I_{br}: Index pred inštaláciou pre návrh overenia. Založený na:

- Merania na mieste pre starú inštaláciu (kW, kWh...)
- Prevádzkové faktory (počet jednotiek, hodiny používania, zaťaženie)

I_{ar (rok n)}: Index po inštalácii pre návrh overenia. Založený na:

- Špecifikácie výrobcu pre nové zariadenie (kW, kWh, rpm, atď.)
- Prevádzkové faktory (počet jednotiek, hodiny používania, zaťaženie)

Escommitted (rok n): Odhadované úspory vrátane súčasných podmienok projektu a odhadovaných údajov.

OVERENIE ROČNÝCH ÚSPOR (PAV)

Ekonomická odchýlka:

V prípade, že ekonomická odchýlka je záporná, zákazníkovi treba zaplatiť, keďže skutočná hodnota medzi $ES_{\text{slúbené}}$ a úsporami bude nižšia ako odhadovaná (záporný rozdiel $ES_{\text{skutočné}}$).

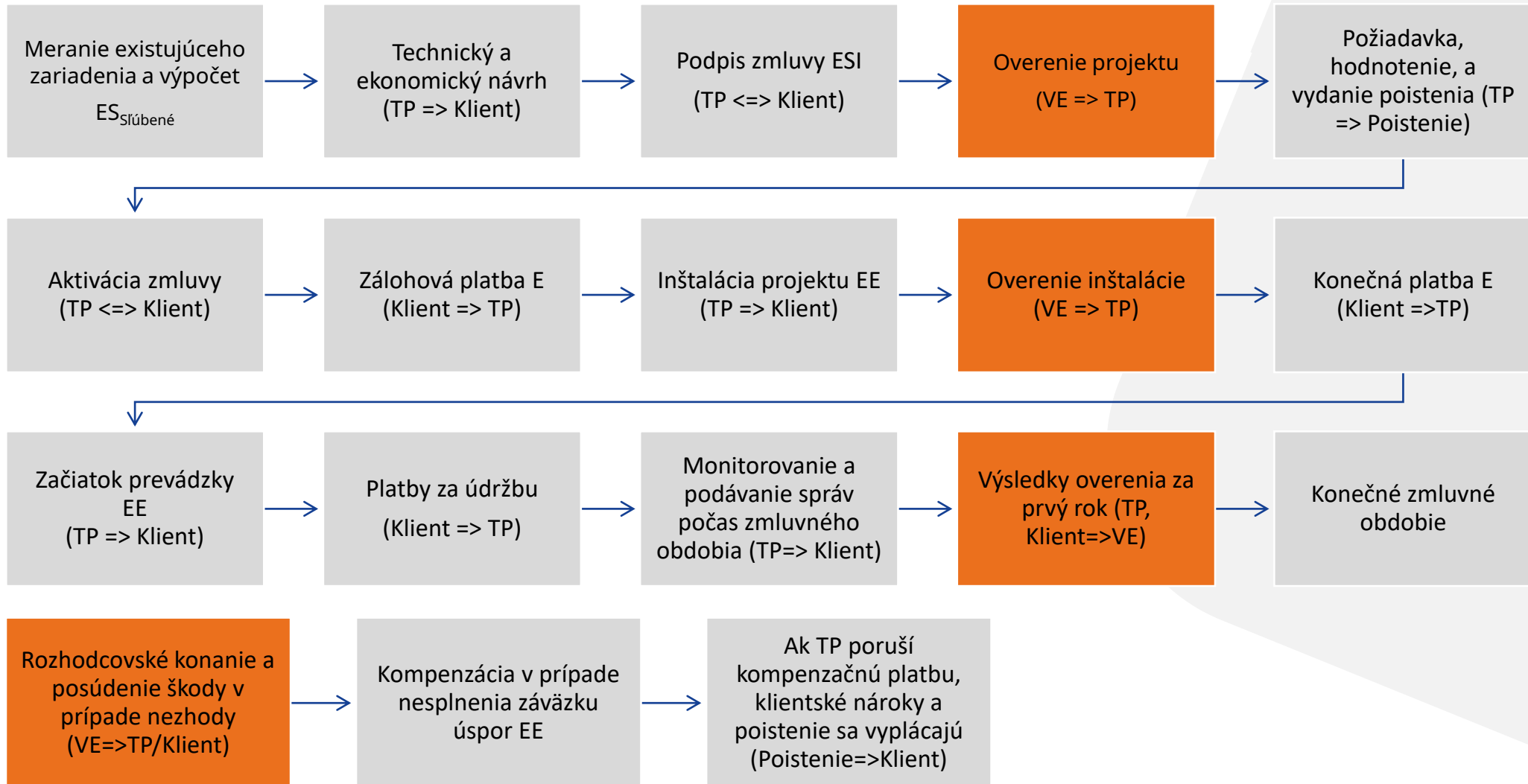
Ekonomická odchýlka = Zaznamenané hospodárske úspory - Slúbené hospodárske úspory

Zaznamenané hospodárske úspory za obdobie = $(ES_{\text{Skutočné}}) \times \text{dohodnuté jednotky transformácie} \times \text{dohodnuté náklady na jednotku energie}$

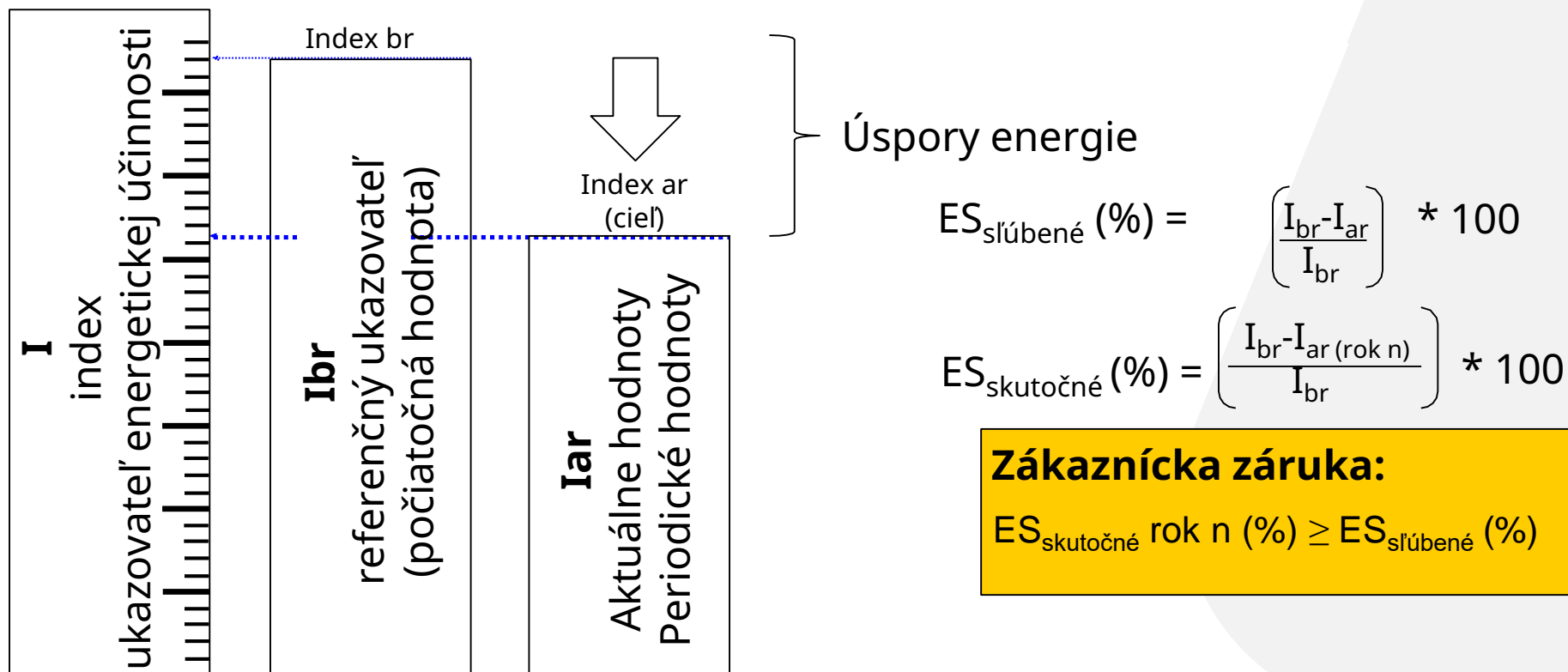
Slúbené hospodárske úspory za obdobie = $(ES_{\text{Slúbené}}) \times \text{dohodnuté jednotky transformácie energie} \times \text{dohodnuté náklady na jednotku energie}$

Finančná kompenzácia je vypočítaná na základe faktorov dohodnutých v zmluve ESI na zníženie rizika kolísania cien alebo prevádzky rôznych zariadení počas obdobia.

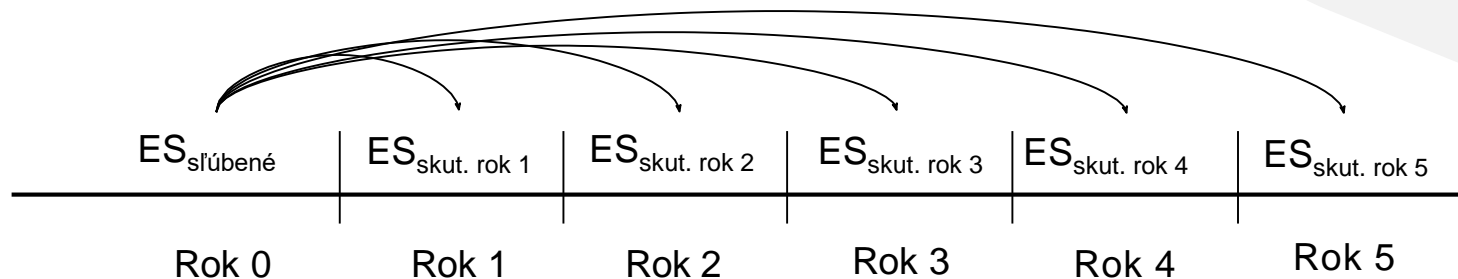
VŠEOBECNÝ PROCES

METODIKA MERANIA

Harmonogram

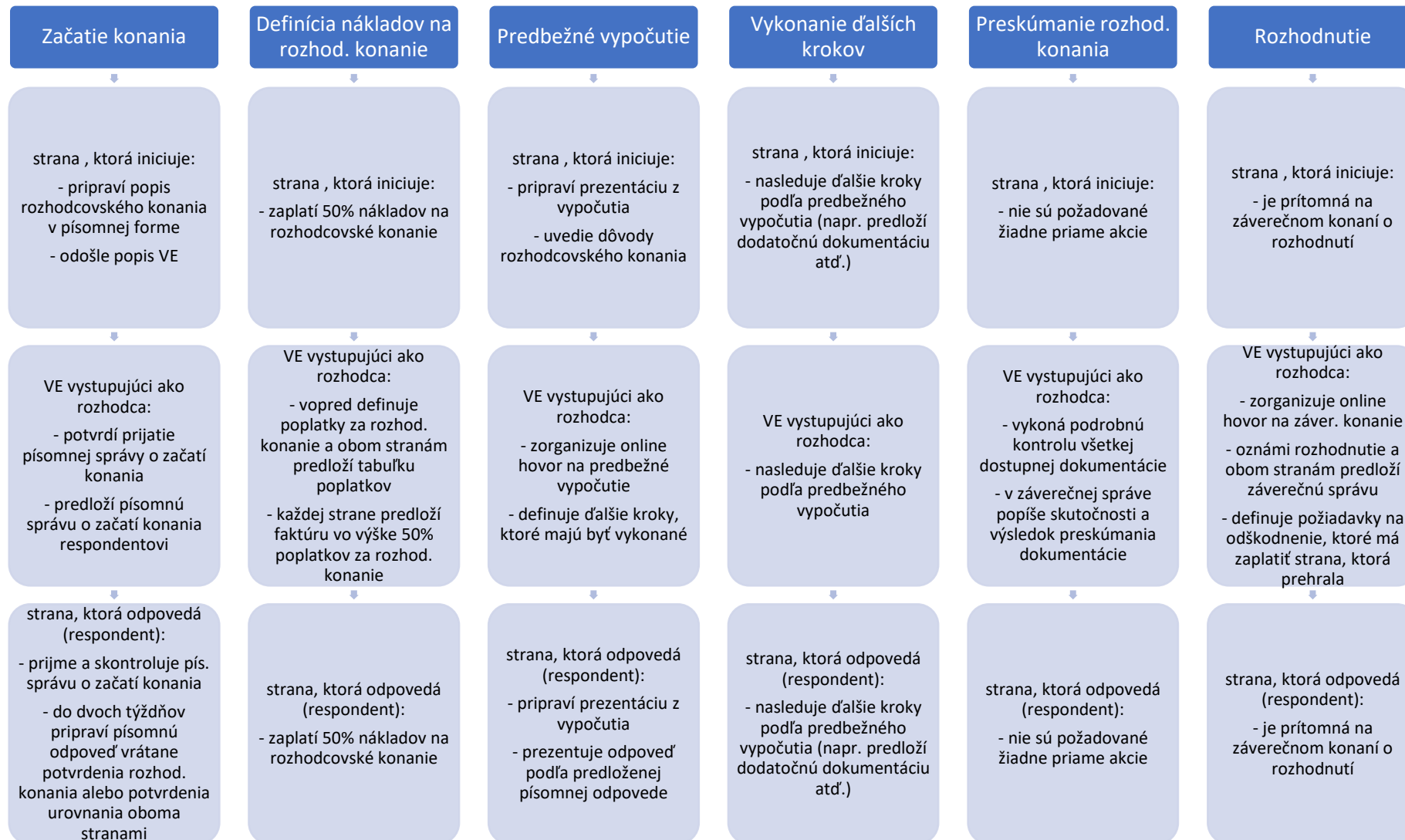

METODIKA MERANIA

Meracia metodika ESI je založená na **Metodika protokolu IPMVP, variant A**

- Merania by sa mali riadiť **metodikou merania, vykazovania a overovania ESI.**
- Pre všetky merania bude použitá **šablóna vykazovania meraní ESI.**
- Vyžaduje si to inštaláciu **stáleho záznamníka údajov, ktorý bude monitorovať kľúčové parametre** (definované pre každú technológiu v metodike).
- Posúdenie a overenie $ES_{\text{Skutočné}}$ **sa uskutoční na základe rovnakých parametrov a podmienok** použitých na odhad $ES_{\text{Sľúbené}}$ ako je dohodnuté v zmluve ESI (faktory výkonnosti).

ROZHODCOVSKÝ PROCES

Poznámka: Rozhodcovské konanie môže byť aktivované až po ročnom overení, po jednom roku. Ktorákoľvek strana môže začať rozhodcovské konanie podľa požadovaných krokov v procese.

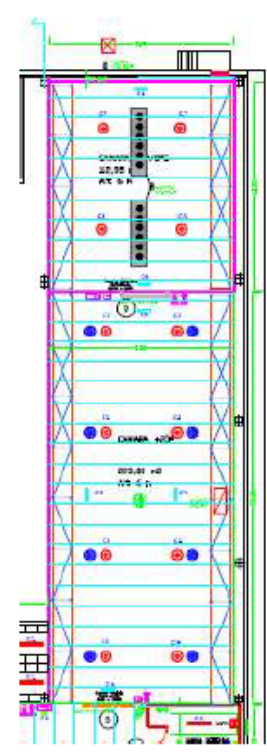

PRÍKLAD METODIKY ESI: Chladiaca miestnosť

Východisková situácia

Nižšie je uvedený príklad aplikácie pre miestnosť chladiaceho skladu

- ✓ **Inštalácia s chladiacou miestnosťou pre uskladnenie produktov diferencovaných do dvoch zón:**
  - ✓ Zóna 2-8°C
  - ✓ Zóna 15-25°C / prípravná zóna
- ✓ **Približné plochy povrchu:**
  - ✓ Zóna 2-8°C: 117,45 m²
  - ✓ Zóna 15-25°C / prípravná zóna: 238,32 m²
- ✓ **Prevádzkové faktory:**
  - ✓ Ročné hodiny (podľa zmluvy): 8,760 h

PRÍKLAD METODIKY ESI: Chladiaca miestnosť

Overenie návrhu projektu

Na overenie projektu musia byť predložené údaje projektu v súčasnej situácii a v budúcej situácii a musia byť vyplnené príslušné formuláre.

The project corresponds to:		BR technology replacement	BR technology expansion
1.1 Scope of the project			
1.2 Before retrofits (BR) Equipment:			
BR Equipment 1: Data sheet			
Name:		Internal identification:	
Manufacturer:		Model:	
Type (when apply):		Manufacturing year:	
Cooling power (kW):		COP:	
Equipment function (under the scope of the project)			
Other important data:			

✓ Údaje aktuálne inštalovaného zariadenia (br)

✓ Údaje budúceho zariadenia, ktoré má byť inštalované (ar)

Data sheet of AR equipment			
Name:		Internal identification:	
Manufacturer:		Model:	
Type (when apply):		Manufacturing year:	
Cooling power (kW):		COP:	
Equipment function (under the scope of the project)			
Other important data:			
Description of associated equipment to the system.			

PRÍKLAD METODIKY ESI: Chladiaca miestnosť

Overenie návrhu projektu

Pre predtým nainštalovanú jednotku nie sú k dispozícii žiadne technické údaje, len údaje o výkone-br (13.5 kW) sú poskytnuté od zákazníka. Výkon novej jednotky je nastavený na 12.3 kW.

- ✓ Nasledujúce údaje sú získané z údajov nameraných sieťovým analyzátorom počas 7 dní:

- ✓ $C_{br(7 \text{ dní})} (kWh) = 1.245 kWh$

- ✓ Hodiny používania (1 týždeň): 168 h

- ✓ Pri získaných meraniach sa vypočíta priemerný výkon za toto obdobie.

- ✓ $P_{br(\text{hmotnostný-7 dní})} = C_{br(7 \text{ dní})} (kWh) / 168 (h) = 7,4 kW$

- ✓ Vynásobením zmluvne dohodnutými ročnými hodinami získame ročnú spotrebu. Táto hodnota je indikátorom aktuálneho stavu inštalácie.

- ✓ $C_{br} (kWh) = I_{br} = P_{br(\text{hmotnostný-7 dní})} kW * h_{\text{zapísané}} = 64.719,9 kWh$

- ✓ Výpočet zaťaženia chladiaceho skladu pred výmenou.

- ✓ $Load_{br} (\%) = Load_{ar} (\%) =$

- $\frac{P_{br(\text{hmotnostný-1 deň})} (kW)}{P_{br(\text{nominálny})} (kW)} * 100 = 7,4 / 13,5 = 54,7\%$

- ✓ Hodiny používania (1 týždeň): 168 h

- ✓ Výpočet priemerného výkonu komory po výmene s rovnakou pracovnou záťažou.

- ✓ $P_{ar(\text{nominálny})} = 12,3 kW$

- ✓ $P_{ar(\text{hmotnostný})} = 6,7 kW$

- ✓ Výpočet odhadovanej ročnej spotreby (ar).

- ✓ $C_{ar} (kWh) = I_{ar} = P_{ar(\text{hmotnostný})} (kW) * h_{\text{zapísané}} = 58.972,6 kWh$

Akonáhle klient vypočíta indikátory br a ar, klient vypočíta „slúbené“ úspory:

$$ES_{\text{slúbené}} \% = \frac{I_{br} - I_{ar}}{I_{br}} * 100 = 9\%$$

PRÍKLAD METODIKY ESI: Chladiaca miestnosť

Overenie inštalácie – návšteva na mieste

Po dokončení inštalácie nového zariadenia odborník overovacieho subjektu skontroluje záverečnú projektovú dokumentáciu.

Okrem toho pôjde na miesto skontrolovať inštalácie a resetovať (v prípade potreby) zariadenie inštalované na nepretržité meranie energie.

PRÍKLAD METODIKY ESI: Chladiaca miestnosť

Overenie ročných úspor

Akonáhle je zariadenie v prevádzke jeden rok, údaje o meraniach za tento prvý rok sú odoslané.

Monitored Period					AR Energy consumption for 1 year
Od (dd/mm/yyyy)			Do (dd/mm/yyyy)		$C_{ar(rok\ n)}$ (kWh)
		2019		2020	53.456

✓ Keďže chladiaca miestnosť je v prevádzke 24 hodín denne, 7 dní v týždni, nie je potrebné vážiť spotrebu.

$$I_{ar(rok\ n)} (\%) = C_{ar(rok\ n)} (\text{kWh}) = 53.456 \text{ kWh}$$

Akonáhle klient vypočíta indikátory I_{br} a I_{ar} , klient vypočíta „sľúbené“ úspory:

$$ES_{skut.} (\%) = \frac{I_{br} - I_{ar(rok\ n)}}{I_{br}} * 100 = \frac{64.719,9 - 53.456}{64.719} * 100 = 17,7\%$$

PRÍKLAD METODIKY ESI: Chladiaca miestnosť

Záver

Po vypočítaní hodnôt „sľúbených“ a „skutočných“ úspor sa tieto dve porovnajú.

V tomto prípade:

$$ES_{\text{skutočné}} > ES_{\text{sľúbené}}$$

Podmienky boli splnené. Nevyžaduje sa žiadna finančná kompenzácia.